

ПРЕДГОВОР

Овај приручник је настао као израз потребе пружања елементарних информација везаних за управљање и вођење фирме, свима онима који су одлучили да крену путем приватног бизниса. Наравно, он неће послужити само онима који су на самом почетку свога бизниса већ може бити од користи и предузетницима који већ, мање или више успјешно, воде своја предузећа. Овај приручник треба да има инструктивни карактер у смислу да објасни елементарне појмове и правила која се односе на сами старт бизниса (предности и недостатке властитог бизниса, идеје, захтјеве и потребу планирања, начина прављења бизнис плана), затим потенцијалну организацију бизниса, одлуку о локацији бизниса, начине и могућности финансирања бизниса, порески третман. Посебно подручје коме је посвећена значајна пажња се односи на начин управљања бизнисом (менаџмент). У оквиру тога су објашњена основна питања вођења фирме односно услови за добар "менаџмент", комуникацију, односе са јавношћу, оперативно управљање предузећем, управљање производњом, обртним капиталом фирме, управљање рачуноводством, маркетингом, информационим системом фирме. Дужна пажња је посвећена и основним аспектима управљања кризом фирме. За предузећа која имају озбиљније амбиције на плану евентуалног изласка са локалног тржишта, презентоване су глобалне карактеристике савременог производа, заштита производа и права, иновације, патенти и лиценце те је указано на могућности за подстицање бизниса путем предузетничких инкубатора, франшизинга, технолошких паркова и других форми. Учињен је и осврт на услове савременог електронског пословања које је од посебног значаја, како за нови тако и за "стари" бизнис који жели одржати достигнуту конкурентску позицију.

Потпуно је јасно да овакав приручник не може пружити све одговоре на бројна питања и изазове са којима се суочавају приватни предузетници, поготово они који још увијек немају довољно искуства у предузетништву уз додатно оптерећење које им долази од врло турбулентних услова тржишта и општих транзиционих процеса кроз које домаћа економија пролази.

Приручник би постигао свој циљ уколико би бизнисмени "почетници" у старту спознали елементарна правила приватног бизниса, не би сувише лутали око тражења основних рјешења и начина постизања својих циљева, те не би правили грубе, почетничке грешке које би их сувише коштале. Опет треба упозорити кориснике да су многи значајни аспекти пословања и управљања послом овдје само назначени у грубим цртама јер треба имати у виду да је савремена економска наука о бизнису веома напредовала те да за сваки озбиљнији посао, рјешења (конструкције) и информације морају консултовати шире изворе информација. Приручник дакле не даје готов рецепт за вођење бизниса него само објашњава основна правила и принципе вођења приватне фирме.

Треба на крају посебно похвалити иницијативу Завода за запошљавање Републике Српске који је био иницијатор пројекта израде оваквог приручника који ће бар на старту многим предузетницима олакшати посао уласка у своје предузетничке подухвате.